

Kamer der Volksvertegenwoordigers

Chambre des Représentants

9 FEBRUARI 1950.

9 FÉVRIER 1950.

WETSVOORSTEL

tot wijziging en aanvulling der wet van 20 Juli 1932 betreffende de wederzijdse rechten en plichten van de echtgenoten.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

De wet van 20 Juli 1932 heeft het « gezin » willen beschermen tegen stoffelijke nood. Als grondregel wordt voorgehouden « dat elke echtgenoot bijdraagt in de behoeften van het huishouden volgens zijn vermogen en zijn staat » (art. 214b). Opdat deze regel geen dode letter zou blijven schrijft de wet in hetzelfde artikel voor, dat, indien een der echtgenoten zijn verplichtingen niet nakomt « de andere echtgenoot... zich door de vrederechter... machtiging kan laten verlenen, om bij uitsluiting van de eerstbedoelde echtgenoot, de inkomsten, schuldvorderingen en opbrengsten van diens arbeid in ontvangst te nemen, in de voorwaarden en tot een beloop door de vrederechter te bepalen. »

De ervaring wijst uit dat van dit recht vooral gebruik gemaakt wordt in werklidengezinnen, en dat het doorgaans de echtgenote is die haar toevlucht hiertoe neemt om beslag te leggen op een gedeelte van het loon van haar echtgenoot.

De wetgever heeft gewild dat de procedure die tot het bereiken van dit doel moet gevolgd worden, allereenvoudigst en praktisch kosteloos zou zijn: een mondeling verzoek aan de vrederechter volstaat. De twee echtgenoten worden door de griffier opgeroepen vóór de vrederechter. Na hen gehoord te hebben, verleent de vrederechter een vonnis. Dit laatste is uitvoerbaar bij voorraad, zonder borgstelling, niettegenstaande verzet of beroep. De griffier deelt het vonnis mede aan de derde-schuldenaar.

De praktijk leert evenwel dat er betreurenswaardige tekorten zijn aan deze wetgeving:

Vooreerst dient er te worden opgemerkt dat er geen de minste sanctie voorzien is ten laste van de derde-schuldenaar die zich om het vonnis van de vrederechter niet zou bekommeren, en die — net alsof er niets zou zijn gebeurd — voortgaat met zijn schuld af te betalen aan degene te wiens laste het vonnis heeft beschikt. Aldus zal de werkgever, die, spijs het vonnis, geen afhouding doet van het loon van de werknemer, niet kunnen worden verontrust.

Anderzijds mist het vonnis van de vrederechter meestal

PROPOSITION DE LOI

modifiant et complétant la loi du 20 juillet 1932 relative aux droits et devoirs respectifs des époux.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La loi du 20 juillet 1932 a voulu protéger le « ménage » contre le besoin matériel. Comme principe de base, elle prescrit « que chaque époux contribue aux charges du ménage selon ses facultés et son état » (art. 214b). Pour que cette règle ne reste pas lettre morte, la loi prescrit au même article qu'à défaut par l'un des époux de satisfaire à cette obligation, « l'autre époux... peut se faire autoriser par le juge de paix... à percevoir, à l'exclusion de son conjoint, les revenus, les créances et les produits du travail de celui-ci, dans les conditions et à concurrence d'une somme à déterminer par le juge ».

L'expérience révèle qu'il est surtout fait usage de ce droit dans les ménages d'ouvriers, et que c'est généralement l'épouse qui y a recours pour saisir une partie du salaire de son époux.

Le législateur a voulu que la procédure à suivre dans ce but soit aussi simple que possible et pratiquement gratuite: une requête verbale au juge de paix suffit. Les deux époux sont appelés devant le juge de paix par le greffier. Le juge rend un jugement après les avoir entendus. Le jugement est exécutoire par provision, sans caution, nonobstant appel ou opposition. Le greffier notifie le jugement au tiers débiteur.

Toutefois, la pratique fait apparaître des lacunes regrettables dans cette législation:

Tout d'abord, il est à remarquer qu'aucune sanction n'est prévue à charge du tiers débiteur qui ne tiendrait pas compte du jugement du juge de paix et qui, sans plus, continuerait à rembourser sa dette à celui à charge duquel le jugement a été prononcé. Ainsi l'employeur qui, nonobstant le jugement, n'effectue pas de retenue sur le salaire du travailleur, ne pourra être inquiété.

D'autre part, le jugement du juge de paix reste généra-

zijn uitwerking, doordat het practisch alleen maar tegenstelbaar is aan degene die op het ogenblik der aanvraag derde schuldenaar was. Aldus doet het volgende geval zich meestal voor: de echtgenote vordert te haren gunste een deel van het loon van haar man. Bij vonnis beschikt de vrederechter dat inderdaad ten bate der vrouw een deel van het loon door de werkgever van de man zal worden afgehouden. De werkgever, die van dit vonnis op de hoogte werd gebracht, leeft deze beschikking na. Zodra de werknemer zulks ondervindt, trekt hij er van door; hij verlaat het werk om elders in dienst te treden. Het vonnis van de vrederechter kan niet, zonder meer, worden tegengesteld aan de nieuwe werkgever. De vrouw moet de procedure practisch helemaal herbeginnen en intussen blijft ze vaak zonder bestaansmiddelen. Voegen wij daar nog aan toe dat het vrijwillig opgeven van werk, nadat aan de vrouw krachtens artikel 214, b), van het Burgerlijk Wetboek toelating werd verleend om een gedeelte van het loon rechtstreeks bij de werkgever in ontvangst te nemen, door de rechtspraak niet aanzien wordt als een misdrijf dat door artikel 391bis van het Wetboek van Strafrecht beteugeld wordt (Rechtbank Mechelen, Rechtskundig Weekblad, 4 Januari 1948, kol. 521).

Het is om deze opmerkelijke tekorten van de wet van 10 Juni 1932 aan te vullen, en om een toestand te verhelpen die in vele gevallen zeer jammerlijk is, dat wij het nuttig achten dit wetsvoorstel in te dienen.

Het voorstel heeft een tweevoudige betrachting:

1° de derde-schuldenaar (en bepaaldelijk de werkgever) te verplichten de beschikkingen van het vonnis na te komen, bij zoverre dat hij, als hij het niet doet, persoonlijk aansprakelijk kan worden gesteld.

2° het vonnis van de vrederechter tegenstelbaar te maken aan alle schuldenaars, zowel actuele als latere, mits eenvoudige kennisgeving van het vonnis door de griffier.

lement sans effet parce que, pratiquement, il n'est opposable qu'à celui qui, au moment de la requête, était tiers débiteur. Généralement se présente le cas suivant: l'épouse requiert en sa faveur une partie du salaire de son mari. Par jugement le juge de paix dispose qu'effectivement une partie du salaire du mari sera retenue par l'employeur au profit de l'épouse. L'employeur, informé de ce jugement, se conforme à cette disposition. Mais, dès que le travailleur s'en aperçoit, il quitte son travail pour s'engager ailleurs. Le jugement du juge de paix ne peut être opposé au nouvel employeur. La femme doit pratiquement recommencer toute la procédure, et entretemps elle reste généralement sans ressources. Ajoutons encore que l'abandon volontaire du travail, lorsque, en vertu de l'article 214, b), du Code Civil, la femme a été autorisée à toucher directement une partie du salaire chez l'employeur, n'est pas considéré comme un délit punissable par l'article 391bis du Code pénal (Tribunal Malines, Rechtskundig Weekblad, 4 janvier 1948, col. 521).

C'est en vue de combler cette lacune flagrante de la loi du 10 juin 1932 et pour remédier à une situation bien souvent très déplorable, que nous estimons utile de déposer la présente proposition de loi.

La proposition a un double objet:

1° contraindre le tiers débiteur (et plus particulièrement l'employeur) à observer les dispositions du jugement à tel point que s'il ne le fait pas, il pourra être rendu personnellement responsable;

2° de rendre le jugement du juge de paix opposable à tous les débiteurs, tant présents que futurs, moyennant simple notification du jugement par le greffier.

A. DE GRYSE.

WETSVOORSTEL

Enig artikel.

Lid 2 van artikel 214, g), van het Burgerlijk Wetboek wordt vervangen door wat volgt:

« Het vonnis is uitvoerbaar tegen alle, zowel tegenwoordige als latere schuldenaars, op enkele kennisgeving door de griffier, op verzoek van de als eiser optredende echtgenoot. Verliest het vonnis zijn kracht, of wordt het uitvoerbaar gesteld tegen een ander derde schuldenaar, dan worden de personen die er vroeger kennis van kregen, door de griffier daarmede in kennis gesteld. »

Een lid 4 (nieuw), toevoegen dat luidt als volgt:

« Indien de derde schuldenaar, na regelmatig in kennis te zijn gebracht van het vonnis, de beschikkingen betreffende de betaling of het ophouden van betaling der schuld, niet nakomt, dan heeft de echtgenoot-schuld-eiser een verhaal tegenover de in gebreke blijvende derde-schuldenaar. »

PROPOSITION DE LOI

Article unique.

L'alinéa 2 de l'article 214, g), du Code Civil est remplacé par ce qui suit:

« Le jugement est exécutoire contre tous les tiers débiteurs, tant présents que futurs, sur la simple notification que leur en fait le greffier, à la requête de l'époux demandeur. Lorsque le jugement cesse de produire ses effets, ou s'il est rendu exécutoire contre un autre tiers débiteur, les personnes qui, antérieurement, en ont reçu notification, en sont informées par le greffier. »

Il est ajouté un 4e alinéa (nouveau), libellé comme suit:

« Lorsque le tiers débiteur, après avoir reçu régulièrement notification du jugement, ne se conforme pas aux dispositions relatives au paiement ou à la cessation du paiement de la dette, l'époux créancier a un recours contre le tiers débiteur en défaut. »

A. DE GRYSE.
Marg. DE RIEMAECKER-LEGOT.
J. OBLIN.
A. DE CLERCK.
Edg. MAES.
L. MELLAERTS.